

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

Затверджено

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2013 р.

**Інформаційні системи і технології в управлінні
зовнішньоекономічною діяльністю**

Програма

нормативної навчальної дисципліни

підготовки магістра

галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»

спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Програма нормативної навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» для студентів спеціальності 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». – 4 червня 2013 р. – 7 с.

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

Рецензент: Бегун С. І. – доцент кафедри обліку і аудиту, к. е. н., доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 11 від 04.06.2013 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 9 від 05.06.2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту: _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від _____.____.2013 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інформаційні системи та технології в менеджменті зовнішньоекономічної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» пов'язаний із дисциплінами «Менеджмент ЗЕД», «Облік ЗЕД», «Статистика ЗЕД».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
2. Технології оброблення зовнішньоекономічної інформації.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» є формування систем спеціальних знань та одержання практичних навичок із використання інформаційних систем і технологій у зовнішньоекономічній діяльності підприємств, ознайомлення з прийомами та методами роботи менеджера із засобами оброблення зовнішньоекономічної інформації, сучасним програмним забезпеченням тощо.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю» є вивчення теоретичних та організаційних основ здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства; набуття вмінь організувати ефективне функціонування інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

теоретичні й організаційні основи здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
загальні властивості інформаційних систем різних видів;
методи формування документів і звітів за допомогою систем документообігу;
особливості сучасних систем управління базами даних;
теоретичні засади роботи з інформаційними мережами та прикладними аплікаціями;
особливості гіпертекстових технологій та інновацій в мережі Інтернет;
основи захисту інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності;

вміти:

організувати ефективне функціонування інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності підприємства;
створювати та використовувати документи в текстових, табличних, графічних середовищах систем документообігу;
компонувати та об'єднувати окремі документи за допомогою OLE-технології;
створювати run-time документи для пересилання інформаційними мережами;
здійснювати декомпозицію зовнішньоекономічних бізнес-процесів із метою покращення їх інформаційного забезпечення;
формувати збалансовані системи показників для оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств;

оцінювати рівень ефективності ІСУЗЕД підприємства;
 моделювати структури бази даних для окремих підрозділів підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

Тема 1. Роль інформаційних систем і технологій у зовнішньоекономічній діяльності

Розвиток комп'ютерних інформаційних систем і технологій. Роль інформаційних систем і технологій в управлінні сучасними організаціями та їх зовнішньоекономічною діяльністю. Проблеми та шляхи розвитку інформатизації управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Тема 2. Корпоративна інформація та управління базами даних підприємства в умовах зовнішньоекономічної діяльності

Корпоративна інформація: визначення, вимоги, властивості. Економічна інформація та її класифікація. Бази даних (БД) і сховища даних. Стандартизація доступу до корпоративної інформації. Огляд сучасних систем управління базами даних (СУБД) для корпоративних інформаційних систем (КІС). Критерії вибору СУБД при створенні ІС.

Тема 3. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

Сутність і види інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю (ІСУЗЕД). Загальні функції та властивості ІСУЗЕД. Системи підтримки прийняття рішень (СППР). Класифікація СППР. Компоненти СППР в умовах ЗЕД.

Тема 4. Управління процесом розроблення та впровадження ІС управління зовнішньоекономічною діяльністю

Особливості процесу розроблення та впровадження управлінських ІС у зовнішньоекономічній діяльності. Моделі управління розробленням ІСУЗЕД. Технологія розроблення ІС Microsoft Solutions Framework.

Тема 5. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Концептуальне та функціональне забезпечення ІСУЗЕД. Математичне, алгоритмічне та лінгвістичне забезпечення ІСУЗЕД. Інформаційне та програмне забезпечення ІСУЗЕД. Технічне забезпечення ІСУЗЕД. Ергономічне забезпечення ІСУЗЕД. Організаційне, правове та методичне забезпечення ІСУЗЕД.

Змістовий модуль 2. Технології оброблення зовнішньоекономічної інформації

Тема 6. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічної інформації

Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Особливості застосування локальних і регіональних інформаційних мереж в умовах зовнішньоекономічної діяльності. Ключові питання управління ЗЕД в Інтранет/Екстранет.

Тема 7. Інтелектуальний аналіз даних у зовнішньоекономічній діяльності

Технологія Data Mining. Нейронні мережі. Генетичні алгоритми. Експертні системи. Системи документообігу в зовнішньоекономічній діяльності. Панелі ключових індикаторів ефективності міжнародного бізнесу. Збалансовані системи показників зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 8. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності

Методи та засоби захисту інформації в ІСУЗЕД. Оцінювання безпеки ІСУЗЕД. Сервіси безпеки та механізми її порушень. Шифрування даних. Засоби захисту операційних систем. Захист апаратних пристроїв. Безпека та захист комп'ютерних мереж в умовах здійснення ЗЕД.

Тема 9. Особливості роботи з персоналом в умовах розвитку ІСУЗЕД

Вимоги до кваліфікації персоналу в умовах розвитку ІСУЗЕД. Мотивування персоналу, впровадження систем атестації кадрів і програм підвищення кваліфікації в ІТ-сфері. Соціально-психологічні особливості комунікацій в умовах розвитку ІСУЗЕД.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

На екзамен виносяться такі питання:

1. Розвиток комп'ютерних інформаційних систем і технологій.
2. Роль інформаційних систем і технологій в управлінні сучасними організаціями та їх зовнішньоекономічною діяльністю.
3. Проблеми та шляхи розвитку інформатизації управління зовнішньоекономічною діяльністю.
4. Корпоративні інформація: визначення, вимоги, властивості. Економічна інформація та її класифікація.
5. Бази даних (БД) і сховища даних.
6. Особливості корпоративних БД в умовах ЗЕД.
7. Розподілені БД.
8. Стандартизація доступу до корпоративної інформації.
9. Огляд сучасних систем управління базами даних (СУБД) для корпоративних інформаційних систем (КІС).
10. Критерії вибору СУБД при створенні ІС.
11. Сутність і види інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю (ІСУЗЕД).
12. Загальні функції та властивості ІСУЗЕД.
13. КІС і платформи для їх реалізації. Автоматизовані системи управління підприємством (стандарти MRP, MRPII, ERP, ERP II).
14. Системи підтримки прийняття рішень (СППР).
15. Класифікація СППР.
16. Компоненти СППР в умовах ЗЕД.
17. Технології аналітичного моделювання.
18. Засоби штучного інтелекту в СППР.
19. Аналітичні системи багатовимірного аналізу даних.
20. Управляючі інформаційні системи та їх базові функції.
21. Системи управління бізнес-процесами (Business Process Management).
22. Автоматизовані системи управління бізнес-процесами (Work Flow).
23. Особливості процесу розроблення та впровадження управлінських ІС у зовнішньоекономічній діяльності.
24. Моделі управління розробленням ІСУЗЕД.
25. Технологія розроблення ІС Microsoft Solutions Framework.
26. Концептуальне та функціональне забезпечення ІСУЗЕД.
27. Математичне, алгоритмічне та лінгвістичне забезпечення ІСУЗЕД.
28. Інформаційне та програмне забезпечення ІСУЗЕД.
29. Технічне забезпечення ІСУЗЕД.
30. Ергономічне забезпечення ІСУЗЕД.
31. Організаційне, правове та методичне забезпечення ІСУЗЕД.

32. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет.
33. Особливості застосування локальних і регіональних інформаційних мереж в умовах зовнішньоекономічної діяльності.
34. Ключові питання управління ЗЕД в Інтранет/Екстранет.
35. Сервіс-орієнтовані ІС.
36. Сутність гіпертекстових технологій.
37. Інформаційні системи та служби в Інтернеті.
38. XML як єдина платформа інтеграції різномірних інформаційних середовищ.
39. Концепція XML та її реалізація.
40. Електронна комерція.
41. Платіжні системи.
42. Інтернет-реклама.
43. Віртуальна зайнятість.
44. Технологія Data Mining.
45. Нейронні мережі.
46. Генетичні алгоритми.
47. Експертні системи.
48. Системи документообігу в зовнішньоекономічній діяльності.
49. Панелі ключових індикаторів ефективності міжнародного бізнесу. Збалансовані систем показників зовнішньоекономічної діяльності.
50. Методи та засоби захисту інформації в ІСУЗЕД.
51. Оцінювання безпеки ІСУЗЕД.
52. Сервіси безпеки та механізми її порушень.
53. Шифрування даних.
54. Засоби захисту операційних систем.
55. Захист апаратних пристроїв.
56. Безпека та захист комп'ютерних мереж в умовах здійснення ЗЕД.
57. Юридичне й організаційне забезпечення захисту інформації.
58. Захист інформації в Інтернеті.
59. Вимоги до кваліфікації персоналу в умовах розвитку ІСУЗЕД.
60. Мотивування персоналу, впровадження систем атестації кадрів і програм підвищення кваліфікації в ІТ-сфері.
61. Соціально-психологічні особливості комунікацій в умовах розвитку ІСУЗЕД.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Лабораторні роботи, самостійні роботи, виконання ІНДЗ, тестові завдання, екзамен.

5. Список джерел

1. Батюк А. Є. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : [навч. посіб.] / А. Є. Батюк, З. П. Дзуліт, К. М. Обельовська, І. М. Огородник, Л. П. Фабрі. – Л. : Нац. ун-т «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2004. – 520 с.
2. Воронкова О. Н. Внешнеэкономическая деятельность : организация и управление : [учеб. пособ.] / О. Н. Воронкова, Е. П. Пузакова; под ред. Е. П. Пузаковой. – М. : Экономистъ, 2007. – 495 с.
3. Горфинкель В. Я. Коммуникации и корпоративное управление : [учеб. пособ.] / В. Я. Горфинкель, В. С. Торопцов, В. А. Швандар. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 127 с.
4. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : [навч. посіб.] / В. М. Гужва, А. Г. Постевой. – [2-ге вид. доп. і перероб.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 458 с.
5. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР.
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ.
7. Інформаційні системи в менеджменті : [навч. посіб.] / С. В. Глівенко, Є. В. Лапін, О. О. Павленко та ін. – Суми : Університет. книга, 2005. – 407 с.
8. Кузьмін О. Є. Формування і використання інформаційної системи управління

- економічним розвитком підприємства : [монографія] / О. С. Кузьмін, Н. Г. Георгіаді. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 368 с.
9. *Лазарева С. Ф.* Економіка та організація інформаційного бізнесу : [навч. посіб.] / С. Ф. Лазарева. – К. : КНЕУ, 2002. – 667 с.
10. *Ліпкан В. А.* Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : [навч. посіб.] / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. – К. : КНТ, 2006. – 280 с.
11. *Лысенко Ю. Г.* Экономика и кибернетика предприятия : Современные инструменты управления : [монография] / Ю. Г. Лысенко. – Донецк : Юго-Восток, Лтд, 2006. – 356 с.
12. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : [метод. вказівки до лабор. робіт] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 40 с.